

Universul Literar

CHRISTOS A INVIAT. — (Vezi explicația).

Christos a înviat!

Din morți, călcând pre moarte,
Christos a înviat!..
Și 'ntregei lumi aduse
Ertarea de păcat!..

Aduse bunătatea
Și mila de sorman,
Perdute cu păcatul
D'atâtea miș de an!..

Aduse pacea, tihna,
Ca mare Dumnezeu,
Și cunoștința 'n lume
De bine și de rău...

Aduse și dreptatea
Perdută 'n veci de veci;
Și cinstea 'nmormintată,
Sub pietre grele, reci!..

Aduse și iubirea
Gonită în pustii,
Și dragostea de lume
Cu miș de bucurii...

Aduse și speranța
La bieții disperai,
Ce fost-ai crud în lume
De soartă încercați...

Aduse fericirea
Și binele obștesc,
Credința'n ce e mare
Și sfânt, Dumnezeesc!..

D'atuncea *Invierea*,
In fie-care an,
Srbată e într'una
D'avut și de sorman.

Și 'n bucurii slăveste
Pe sfântul Domn Isus,
Ce fericirii trimite
Blagoslovind de sus...

Și azi, ca toată lumea
De Paști îmbrucurat,
Vă strigă *«Universul»* :
Christos a înviat!

Universul.

Serbătorile Invierei

De la Răsărit la Apus, de la Mează-noapte la Mează-zi—de la un capăt la altul al creștinătății, nu e om, bătrân sau ténér, bogat ori sărac, care să nu fie coprins de o dulce bucurie, să nu uite necazurile când, din ușa altarului, pornește strigarea: *Christos a înviat!* Copiii se bucură de haine noi, de ouă roșii, de jocurile sub cer liber, după atâtea timp posomorit care i-a ținut înghesușiți în casă.

Adulții se bucură de renașterea puterii ce-o simt într'ensii și de sosirea vremii când o muncă rodnică are să le asigure traiul pentru un an. Bătrânii se bucură că i-a învrednicit Dumnezeu să mai ajungă o dulce primăvară.

Și toți cu toții, de la mic la mare, se gândesc cu înduioșare la jertfa sublimă a Fiului Omului pentru omenire.

Maș ales la poporul nostru, cel atât de evlavios, Paștele sunt serbătorile cele mai de frunte, cele care fac o mai adăncă și mai trainică impresiune.

După lungul post de șapte săptămâni, după stagnațiunea din timpul iernei, Paștele sunt adevăratul semn al reînvierei.

După Paști începe, pentru majoritatea poporului nostru, adevărata perioadă de muncă, de viață plină.

Serbătorile Invierei sunt ca o poartă frumoasă, prin care lumea trece spre această perioadă.

La orașe, e alt-fel organizată viața; nu mult după serbătorii încep vacanțele cele mari, activitatea încetinește și chiar încetează pe un timp pentru multe clase ale societății.

Politica se odihnește. Școalele, de la jumătatea lui Iunie, se închid, spre marea mulțumire a copiilor și a profesorilor.

Industria, comerțul lucrează mai puțin, mai încet.

Lumea cu dare de mână fuge la țară, la munți, la băi.

Dar Paștele nu sunt mai puțin prețuite: tot serbătorii de bucurie sunt, la orașe ca și la sate.

Anul acesta, serbătorile Invierei au pentru țara noastră o deosebită însemnătate.

Prin grele încercări am trecut, economiceste, în anul trecut. Recolta a fost slabă, atât de slabă în cât în multe locuri țărani au suferit de adevărată lipsă; prețurile a fost peste măsură de joase. Și toată țara a suferit din pricina aceasta.

Paștele de est-timp vin cu prevestiri bune; după toate semnele, vom avea un an îmbelșugat în toate, care balsam va turna peste suferințele trecute. Vom avea rod bun și, după cât se pare, și prețuri bune; căci țările producătoare de grâne din America și Australia, și-au redus cultura.

Și dacă agricultura va ieși bine, bine va fi de toată țara.

Noi urăm că așa să fie. Urăm iarăși, ca deșteptarea simțului național să urmeze crescând, după cum a apucat, pentru întărirea Statului românesc.

Cititorilor noștri, cari cu atâtea dragoste ne înconjoară, le urăm anii mulți și fericți și petrecere bună de sfintele serbătorii.

Poveste de Paști

DIN MORȚI!..

Era în Vinerea Paștelui... Nevasta lui Ion Zidarul zoria cu de-retecatul ca să n'apuce sfânta înviere ca pe neoamenii...

Ca să și dea ghes la lucru, Ileana, — așa o chema, — cânta într'una. Dar, nu știu de ce, cântecul ei avea ceva nespun de jalnic... Zidarul se încerca dânsa să l facă mai voios, din potrivă accentele aceleași rămăneau și o presimțire tristă îi stringea din ce în ce mai mult înina...

Copiii se jucău prin curte... Ion era la lucru... Treburile le mergeau bine... De ce avea dar să se teamă?..

De nimic!.. Totuși, însă, ceva neînțeles se petrecea într'ensă... Ce?.. Nu putea să și dea seama... Și, încetul cu încetul, cântecul peri de pe buzele i rumene și o tristețea mare învélui chipul ei frumos, ca într'un zăbranic de moarte.

Un zgomot mare se auzi la poartă... Ileana aruncă bidineaua cu care spoia și, — urmată de copiii ei curioși, — se repezi într'acolo...

Dar de o dată, rămăne împetrită locului... Ochii i se măresc peste măsură... Scoate un țipet sfâșietor și se repede ca nebună la oamenii cari intrău pe poartă...

Pe un pat de mutat, patru oameni duceau un corp în nesimțire...

Și corpul acesta era al lui Ion... Ileana îi zărise chipul nemișcat, lipsit de viață...

— Mort!.. Mort!.. strigă dânsa zmulgându și părul cu desnădejde, podidind o lacrimile de durere... Mort!.. Ion al meti...

Și copiii repetau plângend și țipend: — Tata!.. Mort!.. A murit, tata!..

Era o privesc sfâșietoare durerea acelei femei, jalea acelor copii...

— Nu, nu e mort, Ileano, zise cu blândete unul din oameni, prieten bun cu Ion... Nu e mort!.. Iti jur... Ține și inima, pentru D-zeu!.. Și fiu mai bărbat...

Dar Ileana n'auzi vorbele lui și jalea și desnădejdea ei erău tot mai mari...

Ion luca voios pe schela lui la o bina ce se clădia pe bulevard...

Se bucura în sine că ziua aceea era zi de plată...

Ce fericire pe copii a dona zi, când Ileana o să le cumpere haine de Paști, ghete, pălăriiuțe, lumânări de sfânta înviere...

Și, gândindu-se la bucuria lor și a Ileanei căreia îi făgăduise o roche de vară, Ion zimbău mulțumit și lucrul lui sporea meret...

Dar, de-odată, întorcându-se să ia var cu mistria, îi veni un fel de amețeață, călcă falș și se rostogoli în gol...

Tovarășii lui alergară îngroziți și găsiră pe bietul Ion întins fără simțire, cu chipul galben și ochii stinși...

Ion nu murise, dar nici bine nu îi era... Totul depindea de izbânda operației piciorului pe care și l rupsesse în cădere de pe schelă...

Lăsaseră însă puține speranțe de scăpare...

D'atunci, Ion, nu dase nici un semn de viață... Părea că perise de pe lume. La capătul patului, Ileana, cu chipul galben de durere, se tânguia amarnic, cu ochii înecați de lacrimi...

Copiii nu ziceau nimic... Plângeau în tăcere, vèzènd pe mama lor plângend...

Se înoptase de mult... De odată clopote vesele rësunară în noapte...

Miș de lumină se iviră ici și colo pe uliți și zgomot mare se făcu...

Clopotele chemău pe credincioși să serbeze învierea mântuitorului lumel...

Vocile oamenilor, cari treceau pe la poarta nenorocitului Ion, erău zgomotoase și vesele...

Numai în casa sormanului zidar, bucuria și veselia aceasta, înzecea durerea nevestei și a copiilor lui...

De odată Ion deschise ochii ca deșteptat dintr'un vis greț... Apoi îi închise repede ca apucat de-o crâncenă durere...

Întinse apoi mâna încet sub plapomă unde simțea durerea...

Vai!.. piciorul lui drept nu mai era... Lacrimi îi picurau din ochi...

Ileana zări lacrimile și ea nebună se repezi la dânsul:

— Ioane!.. Ioane!.. strigă ea... Ion deschise ochii...

— Oh!.. dragul meț... zicea Ileana... Plângi!.. Plângi!..

Ion, șopti c'o voce slăbită: — Plâng de fericire că Dumnezeu mi-a păstrat viața pentru voi...

Și un zimbet îi lumină chipul... Apoi urmă:

— Christos mântuitorul în marea lui Dumnezeire a vrut să ne dea pildă, prin mine însumi, că din morți călcând pre moarte...

Și c'o voce imputernicită, sfârși: — Christos a înviat!..

Nevasta și copiii rëspuuseră într'un glas: — Adevărat a înviat!..

N'ARE MOARTE...

N'a putut muri Trimesul Sfânt al Tatălui ceresc. N'are moarte, n'are moarte, Tot ce e Dumnezeesc.

N'o să moară nici odată Dragostea din pieptul meț, Că'i de tine inspirată, Scump și gingaș Dumnezeu!

Și când zic c'a ta iubire Pentru mine-a încetat, E un vis, e o părere, Nu se poate ș înșelat.

Tu mi ești Ingerul pe care L'a trimis Tatăl ceresc. N'are moarte, n'are moarte, Tot ce e Dumnezeesc.

Azi e ziua Invierei, Vino dragă 'n brațul meț! Dragostea i nemuritoare, Dragostea e Dumnezeu!

Roman, Aprilie 1895. CAROL SCROB.

IN NOAPTEA DE PAȘTI

Il ridică pe perini, îl înveli, se plecă asupra și îl întrebă dacă și e mai bine, dacă doarme. Bolnavul mișcă puțin capul și nu rësponse. Ochii lui stăteau îndreptați țintă spre tavan. Deveniat sticloși.

Cel-alt îl ridică acum o mână și mâna căzu pe pat ca o bucată de lut. Îi puse mâna la inimă și nu simți nici o mișcare.

Se ridică în picioare și și trecu mâinile prin păr.

— E mort!.. a murit!.. zise dânsul. Era coprins de o uimire ciudată, pe care n'o mai avusese nici-odată.

— Mort!.. Vorbii acum cu el; spiritalul lui era acum aci în toată întregimea; făcea planuri de viitor, de petreceri... Imi spunea să mergem la câmp, să ne alungăm prin pădure, să ne odihnim lângă isvor!.. Și s'a dus!..

Stătea ca împietrit; se uita cu ochii

zgâiți la fața mortului.

— Înțeleg eu bine? Sunt în toate mințile? Nu e vis oare? Mort!.. Nici mic!.. Așa dar după atâtea aspirații spre cunoștință, spre frumos, spre bine, să se prefacă d'odată într'un corp netrebnic, vătămător, care trebuie distrus îndată sau aruncat în fundul pământului!.. După atâtea lupte și zbuciumări pentru fericire, acesta să fie rezultatul, acesta scopul atins!.. După ce ne simțim persoane cu voință și stăpâni în lume peste lucruri și vietăți, după ce am sondat înfinitul cu mintea, să nu fim apoi de cât o mână de pământ care servește de lăcaș viermilor, o țărână mizerabilă purtată de vânturi din loc în loc!.. Un om ori un gândac tot una este!..

Ah! dar dacă e să fie așa, de ce să înțelegem toate acestea, de ce să nu fim neștiutori ca și gândacul de ceea ce ne așteaptă? Ce tortură se poate compara cu a omului făcut să ordone și care vede că soarta lui nu se deosebete într-un nimic de a unui insect ticălos?

Ah! dar atunci acela ce a făcut pe om înțelegător, cu mintea înaltă și i-a rezervat o așa urșită, e un dușman al lui, care l persecută cu neîndurare, care și răzbună într'un chip spăimântător. Ce i-a făcut?... Asta să fie legea naturei, dușmănia, răzbuarea?

Se cutremură din cap în tălpi. — Imi e groază de Nimic!

Imi e nesuferită ideea destrucțiunei! Am trebuință, am nevoie neapărată să cred alt-fel!.. În ceo să mă întorc?... Știința e lumină!.. Haha! ce lumină! Intunec! affi că ești egal cu o omidă, că nu ești nimic!

Prin aerul răcoros al nopței îi ajunseră la urechi sunete argintii de clopote și curând se vèzură lumânări aprinse și se auziră cântări de glasuri copilărești.

— E noaptea Paștelui! zise dânsul. Fericii cei ce cred în religie; ei nu cunosc rësvrătirile așa pretinșilor învetați cari și-au scos credința din inimă fără să aibă a pune ceva în locul ei.

Da, credeți toți ceea ce ați apucat din copilărie, credeți și vă rugați. Cât pentru mine... Ba nu, cred și eu! urmă dânsul într'un moment de exaltare, — tăgăduesc lucrarea rece a minții care e înșelătoare. Instinctul e adevărul și e adevărată setea caldă a sufletului meț... Cred că va mai rămăne ceva din noi afară de țărâna mizerabilă... Invetăturile religiei care stăpănesc lumea de miș de an și în care au crezut geniile mari ale omenirei, trebuie să fi având în ele ceva adevărat.

Căzu în genuchi lângă patul mortului, își ascunse fața în cearșaf și aducându și aminte de rugăciunea ce l învètase mama sa în copilărie, o rosti încet, din inimă, ca odinioară. Atunci îi veniră lacrimi în ochi și plânse pe cel ce l părăsise.

— Sunt nebul, își zise dânsul ridicându-se ușurat, ce lume am cunoscut eu unde trăește cine-va în veci pentru ca să vrea să fie și aci tot așa?

Intră o vecină în casă și zise: — Christos a înviat!

— Adevărat a înviat! rësponse dânsul ca nici odată.

N. P.

INVIEREA AȘTEPTATĂ

Iată Paștele că vine, învierea așteptată
Toată lumea, cu credință, se gâtește-a o primi:
Razele nvierei sacre iar vor fi, ca altă-odată,
Salutate cu respectul ce creștinii vor simți!..

Doamne'n noaptea de'nviere fă din cer să ple-
(ce-o rază)
De o tainică speranță pentru toți căți s'or ruga,
Fă în calea lor să hălă, fă ca ochiul lor să vadă
Astă rază-altă de scumpă, spre-a putea a le nălă!

Lumea, cu răbdare multă, ar vrea soaria
(preschimbată!)
Dă-i sentinl ce'n viață cu vii dor l'a urmări!..
Vie dar dintr'o steluță, ori și cât de depărtată,
Raza dulce de speranță pentru cei ce-au suferit:

Să nviere și'n aceia sufletul mđcar o clipă,
Căci ei vii cu simțul numai, trec ca mortii pe
(pdmnt):
Add, tu, cu învierea, pe-o tainică aripă,
Viață sufletului care și-a perdat ori-ce avânt!..

Tot ce-ar mai putea s'aducă o salvare triumfală
Lumei care'n suferință e pe cale-a perde tot
Este numai o nălțare, fie ea mđcar morală...
Și să și dea așa nălțare singurii oamenii nu pot!..

Cerului îi cer dar astă-zi, cu puternică credință,
Să aducă cu'nvierea unul om—ce azi e sfânt—
Tot ce poate să nviere omul mort în suferință;
Să cunoaștem că'nvierea a trecut și pe pdmnt!
1895, Martie 28. AL. I. ȘONȚU.

PAȘTELE

Originea serbării Paștelor e evree. Comunitățile creștino-evreiești le serbat la al 14-lea Nisan al călindarului evreu, pe când cele grecești și romane au hotărât ca să serbeze învierea într-o duminică, și în același timp să fie și alte zile în amintirea suferințelor lui Ius Christos.

Pe la jumătatea veacului al 2-lea după Christos, s'a început între șefii bisericilor creștine o ceartă mare asupra zilei în care trebuie să se serbeze Paștele. Conciliul de la Nicea (325) a decis să se serbeze în duminica aceea, care urmează după prima lună plină din primă-vară și dacă această lună plină cade într-o duminică, atunci să se serbeze în duminica următoare, prin urmare nici o dată înainte de 22 Martie, nici după 25 Aprilie.

Serbarea aceasta a fost socotită de vechii creștini ca cea mai potrivită zi pentru botezarea celor cari îmbrățișează religia creștină. În ziua aceea erau reprimiți în sinul bisericii și creștinii excluși pentru păcate mari. Ei erau numiți *cel căzuți* (lapsi).

De la începutul creștinismului se ținea postul paștelor și se serba cu mare bucurie duminica *Florilor*, care în multe localități era considerată, în acele vremuri, ca întâia zi de primă-vară. În vechiul al 3-lea Vinerea patimilor era numită *Paștele suferințelor* (pascha staurosion) iar ziua învierii se numea *Paștele Invierii* (pascha anastasimon).

Ziua învierii era considerată de creștinii vechi ca prima zi de bucurie mare. Creștinii se întâlneau dis de dimineață și strigau vesel:

— Christos a înviat!
— Adevărat c'a înviat!

Obiceiul acesta n'a rămas de cât în biserica ortodoxă.

În veacul de mijloc, era un obicei și anume *Risul Paștelor* (risus paschalis). În ziua învierii preoții amestecau predicile lor cu tot felul de istorisiri hazlii spre marea veselie a credincioșilor.

Passah

Cuvântul *Paște* vine de la vorba evree veche *Passah* (mai bine zis *Pessah*). Evreii mai ziceau acestei sărbători și *Chag happ, essach*, adică sărbătoarea mântuirii; și mai ziceau și *Chag Ham-mazzoth*, adică sărbătoarea pâinei nedospite. Ea se ținea în amintirea scăpării din robia egipteană și a mântuirii primilor copii născuți.

Originea *paschii* nedospite și nesărate, pe care o mănâncă evreii la sărbătorile paștelor, datează tot din timpul scăpării lor din Egipt. Fiind nevoiți să plece repede, femeile n'au mai avut vreme să coacă aluatul pregătit pentru pâine ci l'au luat așa nedospit, pe drum. În amintirea acestei întâmplări se mănâncă *pasca*.

CRONICA

Ca la Paște

Paște!.. Paște!.. Și iar Paște!
A sosit și mâine, poc!
Vă izbește drept în pungă,
Taman, na!.. la țoropoc!..

Cum s'o lumina de ziua,
Tot pistoale o s'auzi;
Și voios că ești la Paște,
Gatu'ntr'una o să'l uzi.

O să stai apoi la masă
Cum la Paște e lăsat,
Și-o să zici, ciocnind la ouă,
Un: *Christos a înviat!*..

S'apoi țin'te fălei și burtă
Că ve viră'n mii de draci,
Inghițind pe întrecute
Oue, miel și cozonaci!..

Și te ține damigeană
Cât ți-e snul de rotund,
Că mereti-mereti la Paște
O să'ți sufle lumea'n fund..

S'apoi ține-te la cânturi
Și la jocuri pe creștini!
Să te miri ca d'altă aia,
Ba de frică să te'nchin!..

S'apoi de-oi pleca d'acasă,
La plimbare să te duci,
O să vezi minunăție
Ca să faci mereti la cruci!

Lume multă'mpeștrită
Și la droaie de copii,
Ciocnind ouă, făcând pozne
Și o mulțime de draci!..

La dulapuri gălăgie,
Chef la toartă la Bordei,
Țipete la panorame,
Urlete la călușei!..

Și perechi înamorate
La plimbare 'n Cișmegeți;
Pe la cărciume, pâruiala
Și trînteală, vai și chi!!

Și 'n tot locul, la flașnete,
Lăutarî trăgînd de foc,
Și la oameni ciocnind ouă
Și pahare, cu noroc!..

Că așa la sfîntul Paște
E din moși-strămoși lăsat,
Să petreaci, serbînd intr'una,
Pe Christos ce-a înviat.

Nicodem.

CARTEA VIETEI

Christos zis-a pe cruce răstignit, pe când cu fiere și oțet era adăpat și cu sulița înțepat: «Iartă-le, Doamne, că nu știți ce face!» — Cuvintele mîntuitorului fie-vă vouă pildă: «Iertați dușmanilor voștri că ei, s'ermani, greșiți sunt și nu știți ce face!»

Christos zis-a apostolilor, arătându-le pâinea și vinul: «Luați, mâncați, acesta e trupul meu (pâinea), luați și beți, acesta e sîngele meu (vinul), cari se vor jertfi pentru voi!» — Fie-vă pildă vouă: «Dați din prisosul vostru s'eracilor, ca rugăciunile lor, ertare păcatelor voastre să vă aducă!»

Cugetătorul.

Viața la mahala

PAȘTELE LUI CALAPOD

Iacă'i anu cum e azi... Nevasta lui Calapod i-a dat lui bărbatu-său zece lei și i-a zis:

— Na, Costache, zece lei și ia ce trebuie de Paști!..

Și nea Costaché a încasat leuții și-a plecat în țîrg să țîrguiască...

Da până când o țîrgui, ce bruma o țîrgui, să le facem cunoștința, cu *primăria* d-voastră și voi mea...

Uite, nea Costache e cărpaci de mîna n'tei... Ce folos însă că cărpăceatlicul nu 'i aduce marea cu sarea... Uite-așa numa d'un ciocan de rachiu... Da ce să 'i faci, omu 'i mulțumit și zice: «Dacă nu cură; pică. Slavă Domnului și de asta! Și iac'asa!»

Și tot așa zic și ei!..
Lu nea Costache îi mai zice însă și Calapod... Și știți de ce?... Pen'că nea Costache e *calapod* de sîmbătă seara și până luni seara... O ține într'una până când se sfîrșește tot din pungă, ba încă, să'mi fie cu ertare, bea și'n dator, c'asa se face când ți-e sete și *denki* nu mai sunt în pungă.

Nevasta lui, jupâneasa Leanca, o femeie care crede bărbatului, la început s'a luat de gînduri, dar la *orma-ormei* și a zis:

— Săracu!.. Sunt belea pe capul lui... Ia să'l ajut și eu puțin...

Și ca să'l ajute s'a băgat la stăpîn, jupâneasă în casă...

Și din leafa ei, acuma e anul, i-a dat lui nea Costache cei zece lei, zicîndu-i:

— Na, Costache, du-te'n țîrg și ia de Paște!..

**

Păi, cum dracu să nu se ducă!.. S'a tot dus, da numa că n'a ajuns... Cum trebuia și un' trebuia...

Pricina?...
Pretin!.. Uite eștia imi mîncă și mie capul...

Și tot *pretin* a mîncat și lu nea Costache, adică i-a bîut paralele, da nu toate, numa cât trebuia...

Ici un rînd, colea altul, până ce nea Costache ajunsese *calapod*, cum și trebuia să fie...

S'atunci lui nea Costache îi peri ori ce poftă de țîrgială și numa un gînd îi zîmbi în abureala care 'i coprinsese...

— Privighetoarea!.. zicea'mnealui... Să mi-o ia!

Și, numărînd banii în podu palmei, găsi că mai avea vre-o șase.

— Taman cât trebuie! zicea'mnealui. Și, cîntînd din toate băerile inimii pe aria: *Deșteaptă-te române!*

Acum ori nici odată
Să'mi cînte: «Foaie lată!»
Că e privighetoare
Ce știe ca să zboare!

nea Costache se îndreptă spre țîrg, umblînd pe două poteci, ca să țîrguiască ce trebuia de Paști!..

Seara nevastă-sa îl aștepta cu nerăbdare acasă... Dar nea Costache nu se mai întorcea...

Jupâneasa Leanca bănuia ceva că, stînd în pragul porții și uitîndu-se în calea 'mnealui, zicea dînd din cap:

— Să știi că, afurisitul, iar m'i-a făcut'o...

Taman intru tîrziu'n iacă și pe nea Costache că se ivește, cînd incoa și cînd în colo, ca omul tras la mîsea... Și cîntînd de mama focului:

Acum ori nici odată
Să'mi cînte: «Foaie lată!»
Că e privighetoare
Ce știe ca să zboare!

— Ce țî-am spus eu!.. zise jupâneasa Leanca ieșindu-i înainte...

— *Bonsar*, suflete!.. îi zise nea Costache luînd'o de gât și vrînd s'o pupe...

— Ho!.. ho!.. dă-te la o parte, că mă umpli de bale!.. zise țaca Leanca desfăcîndu-se din mîna lui...

Și, pe urmă, necăjită:

— Iar ai a venit dirj... Știam eu... Cine dracu m'a pus să'ți dai parale...

Sunt sigură că n'ai țîrguit nimic...

— Ba, da!.. zise nea Costache clipind din ochi...

— Ai luat miel, mizeluri, cozonaci?..

— Ceva mai bun!..

— Unde sunt?... Le-ai lăsat la cărciumă!..

— Ba de loc.. Uite!..

Și nea Costache, scoțînd mîna din buzunar, arătă jupânesei Leanca o pîsărică zbrîlîită și sfoasă...

— Ce e asta?... răcni țaca Leanca furioasă.

— Asta!.. zise mirat nea Costache... Ce nu știi?... E privighetoare!.. Știi că'ți spuneam eu că am să iați o privighetoare... Și asta are, fiu, fiu!.. are să cînte...

Jupâneasa Leanca se făcu foc... Oca rîle începură să plouă și mi se pare și că'va ghionț!.. Dar nea Costache, zicea:

— Dar nu fi proastă, fă!.. Ce te superi!.. Are să cînte... Zău, are să cînte și p'ormă n'o să'ți pară rău de loc...

— Mai scoate la cap cu bețivul, dacă poți! Ceea ce vîzu și jupâneasa Leanca, care alergă incoa și încolo să încăibare ceva bani cu împrumut, ca să treacă Paștele ca tot creștinul!..

Cît ținu sfîntele Paște, nea Costache nu eși din casă spre marea necaz al jumătății d'nealui care atâtea zile avea și d'mneael pe an ca să petreacă...

Toată ziua nea Costache freca o hîrtie de macatul patului, imitînd fișitul frunzelor, — și fluera într'una ca să cînte privighetoarea...

Dar privighetoarea, pace!.. Nu scoatea nici gra!

— M'a păcălit!.. strigă în cele din urmă, a treia zi, nea Costache... Da lasă că'l reglez eu mâine...

Și a doua zi fu drept în țîrg la păsărar...

Dar eșta făcu pe *nis-naiu*, tîgăduind că nea Costache a luat privighetoarea de la el...

Că, tura-vura, se invoiră la urmă, ca nea Costache să'î mai dea patru lei și privighetoarea ca să'î dea una bună care să'î cînte...

De unde—de unde, nea Costache făcu de parale și se întoarse biruitor acasă.

Avea și dreptate!.. Cînta, Doamne să'ți ia oful și bucuria 'mnealui era mare... Juca tontoroii nu altceva și striga:

— Mai zi, fata tatii, mai zi!..

Și privighetoarea cînta să se înbunească... Numa țaca Leanca crăpa de necaz.

Însă, a doua zi, dînd să curețe colivia în curte, privighetoarea, fișit pe uscioară din colivie, printre degetele lui nea Costache și d'aci într'un pom de unde începuse să cînte...

Nea Costache după ea... Dar ea zbură mai departe tot cîntînd pe cînd nea Costache spuma de necaz...

Și cînd se întoarse acasă, după o alergătură de o zi, nevastă-sa ca să'î răzbune pe 'mnealui, îi primi de pe prag rîzînd și cîntînd:

Acum ori nici odată
Să'mi cînte: «Foaie lată!»
Că e privighetoare
Ce știe ca să zboare!

Ce-a urmat între soți, nu știu, că burdușala a fost pe infundate!

Marion

SFAT DE PAȘTI

Unui om, bîtrîn ca mine,
Oțelit și încercat,
Dați'î voce ca de Paște,
Să vă dea la toți un sfat:
Oue roșii ciocniți multe,
Dar prea multe nu mâncați;
Beți și vin, beți chiar cît șapte
Dar, pe urmă, nu jucați!..
Căci mîncarea, bîutura
Prea-prea-prea ș'apoi și joc
Vă aduce pe spinare
Boală, sărăcie, foc!..
Ascultați dar de la moșu
Și pe alții învățați:
*La mîncare, bîutura,
Fiți cu toții cumpetați!*..

Unchiușul sfătos.

NOTA SATIRICĂ

Stăpînul. — Ascultă Ioane! M'am hotărît să te dau afară din slujbă!

Servitorul. — Vai, de mine! Ce-am făcut? Cred că v'am slujit cu credință și tocmai acum de Paști să mă lăsați pe drumuri.

Stăpînul. — Să știi însă că te congediez numai pe 3 zile ca să nu mai ai ocazie să'mi bei vinul în sărbători, cum ai făcut acum e anul!

H A Z

La Paști:

Soția. — Ia spune'mi, dragă Nicule, dacă ai învia ca Christos după moarte, ai avea plăcere să mă vezi?

Soțul. — Să'ți spun drept, dragă nevastă, dacă aș muri o dată, aș dor cel puțin, să trăiesc în tihnă.

Ilustrațiile noastre

Christos a înviat

Tabloul de pe pag. I a numărului nostru de azi reprezintă învierea lui Ius Christos. De-adreapta mîntuitorului se află un inger, care a răsturnat piatra de pe sfîntul mormînt. Ingerul ține în mîna o ramură de oliv, simbolul păcii.

Ius ține într'o mîna sfînta cruce, simbolul suferințelor lui pentru binele și fericirea omenirei întregi.

Jos, la picioarele lui Ius, stau îngenuchiați bîtrîni și tineri: bărbaiți, femei și copii cari prea-măresc învierea lui Ius Christos.

În partea stîngă a tabloului, se află o schiță reprezentînd nașterea mîntuitorului, iar cea din dreapta reprezintă pe Ius Christos răstignit pe cruce.

Ius Christos și copiii

Intr'o zi Ius Christos, obosit de umbriet mult și de predică numeroase, țînute mulțimei imense care 'l urma pretutindeni, s'a așezat sub ramurile unor copaci mari și a adormit. Mai multe femei au venit cu copiii lor la Ius ca să'î bine-cuvinteze.

Apostolii n'au voit să lase pe femei să se apropie spunîndu-le că Ius e obosit. Mîntuitorul s'a sculat atunci în sus și a zis apostolilor:

«Lăsați copiii să vie la mine, căci unora ca acestora este împărăția cerurilor».

După aceea a bine-cuvîntat pe toți copiii și pe mamele lor.

Tabloul de pe pag. 4-5 reprezintă această frumoasă scenă biblică.

ISUS CHRISTOSI COPIL. — (Vezi explicația).

Castelul Fermecat

ROMAN DE PIERRE SALES
PARTEA A TREIA

VII

Agravarea greșelilor

Arnold, așa de fanfaron, afară din casă, era foarte ascultător în fața nevestei sale.

Nicel de cum Joe nu și-ar fi închipuit că Betsy avea trebuință pentru ea în să și de acea neatarnare pe care i-o dădea lui cu atâta dărnicie și lumea de obicei foarte pătrunzătoare, era tot așa oarbă ca și dânsul asupra nouilor elemente ce se infiltraseră în viața lady Fergusson.

Nimeni din societatea pariziană nu se mirase când baronul de Kermeric, ascultând în sfârșit de sfaturile socru-lui său, ale mamei sale, de învățăturile cumnaților săi, se învoise să se întoarcă la Paris spre a locui cât-va timp.

Dânsul venia cu reputația unui om crud isbit de soartă, foarte bun, vrednic de toate simpatiile, de toate mângâierile.

D'abia câți-va membri de la cerc care și amintiau că l'văzuseră strengărind cu Arnold, îndrăzniau să pretindă că nu prețuia mai mult ca cel-l'alt bărbat. Insa ce puteau aceștia contra marelui majorității.

Baronul Raymond de Kermeric era un om de neatacat și multe femei îl dădură ca exemplu soților lor. Și ceea ce învâluia îndată ca și o aureolă de fidelitate, de delicateță desăvârșită fu faptul că dânsul nu se folosi de libertatea sa pentru a trăi ca oamenii, pentru a frecuenta cluburile.

Trase pur și simplu la cumnata sa, vicontesa de Preuilly, punându-se el însuși sub supravegherea familiei sale. Și în zadar Arnold se încercă din nou să-l ia cu sine.

Cel drept, Raymond merse la cerc însă numai ca un om care vrea să și întrețină relațiile; și când se ducea seara între prieteni, îi părăsea înainte de ora 11 și se întorcea liniștit acasă.

Insa cea mai mare parte de vreme se punea la dispoziția cumnatei sale pentru a o însoți prin saloane. Și cu adevărat nu era ceva de cât foarte natural ca lady Fergusson care făcea parte din aceiași societate ca vicontesa, să se întâlnească pretutindeni cu Raymond.

Antăia nesocotită îi costase prea mari îngrijiri pentru ca ei să compromită acum, prin vr'o ușurință, scopurile destul de deosebite ce urmăreau cu aceiași patimă.

Ideea nestrămutată a lui Raymond era ast-fel:

— Bărbatul acela odios o să dispară, sau că Betsy îl va trimite la pneum-blare sau că el însuși va fi destul de înțelept să înțeleagă că trebuie să plece. Și nevasta lui va fi a mea.

Ideea Betsy era asi-fel:

— Bărbatul meu va dispărea. Raymond va fi al meu dar eu nu voi fi a lui Raymond după cum nu voi fi a bărbatului meu.

Și era destul facerea unui copil, vorba asta materială către un om; își făuria din nou un roman platonice în care dânsa era o victimă, în care căsătoria sa cu Joe făcea efectul unei profanări; se ținea încă de învoirile ce făcuse cu conștiința sa.

— Vreau să fiu o femeie onestă; și mă voi mângâia cu prietenia lui Raymond de viața mea zădărnicită.

Raymond părea a-i fi înțeles și aprobat dorința.

În ziua când dânsul o văzuse pentru întâia oară, ea era singură, fără alt martor de cât mica Jana afundată în valuri de dantele și panglice. Dânsa știa că o să vie, că era destul de îndrăzneț ca să se prezinte singur. Se aștepta la vr'o tentativă din parte-i, la furarea vre-unei sărutări de dragoste.

Și avea în gând să permită așa ceva căci era cu neputință să nu dea câte va fărimituri unui flămând. Și dacă era să i se ceară mai mult, avea să arate mica ființă care-i dăduse zilele și să-i zică cu mare demnitate:

— Sunt mamă!

Raymond îi sărută numai mâna apoi privi cu dispreț pe Jana și întrebă:

— Putem vorbi?

Dânsa făcu semn că da.

— Eu sunt liber, zise dânsul cu mare seriozitate: d-ta când o să fi liberă?

Credea că o declarație mai lungă ar fi fost nefolositoare.

Betsy se înfioră de această rece brutalitate apoi se încercă să zîmbească.

— Dacă ași cunoaște mijlocul prin care se poate inocula oamenilor nebunia...

Raymond se cutremură puțin.

— Să nu glumim, d-nă; d-ta știi bine că fără omul acela am fi unul al altuia...

— Poate nu așa cum înțelegi d-ta, întrerupse dânsa.

— Nu face cochetării; nu ai dreptul să mă faci să sufer mai mult; să vorbim lămurit; primesc oare-care compromisiuni, la oare-care trebuinți, din considerație pentru d-ta, pentru fiica d-tale. Insa sunt momente când e aproape să mă birue dorul d'a provoca pe d. Fergusson; și simt că-l voi uide, îți jur!...

O! cum adora dânsa această patimă violentă, această dragoste aproape gata de crimă.

Răspunse plecând ochii:

— Cu toate astea, d-ta nu mai ai dreptul să fi gelos de bărbatul meu.

După o ast-fel de declarație, dânsa se aștepta la o explozie de recunoscință; Raymond răspunse cu o mare liniște:

— Despre asta nu mă indoesc totuși eu sunt foarte nenorocit și numai de prezența lui lângă d-ta.

Și după un moment de tăcere adăogă:

— Nu crezi că ar fi bine ca d. Fergusson să fie reclamat pentru cât-va timp în Australia de interesele sale?

Dânsa l'privi, apoi zise:

— Dacă d-ta te angajezi, d-le, să nu'mi ceri nici o dată ceea ce o femeie onestă nu poate da...

Dânsul zîmbi enigmatic.

— Bine, d-nă, mă angajez...

Dar în sine își zicea:

— Ei, pe toți dracii; n'o să'i cer nimic; o să iau fără să cer.

La ceasul potrivit, dânsul avea s'o culeagă ca pe un fruct copt; și era așa sigur de biruință în cât făcu, la rândul, să sufer pe acel model de perversitate și de cochetărie.

Fiind-că se înțeleseseră să se țină într'o mare rezervă și unul și altul, dânsul nu se mai folosia de nici una din miile de ocazii pe care li le aducea hazardurile lumete, nici de întâlnirile prin saloanele izolate, nici de întunerecul din fundul lojelor de teatru, nici de scurtele momente de singurătate rezultând din intimitatea vieții lor.

Și Betsy se simțea coprinsă de o nouă turburare, de trebuința mângâierilor aceluși om în care dânsa ghicia din ce în ce mai mult un stăpân.

El își petrecea cu dânsa ca cu o pradă; și, informat foarte exact de Arnold, de strengăriile lui Joe, înțelegând planul Betsy, aștepta aproape cu răbdare și cu siguranță ca Australia să cheme îndărăt pe d. Fergusson.

Nu era pe placul său o aventură banală de adulter, cu întâlniri pripite în case de ocazie unde cea mai mică întâmplare te poate da de gol, cu minciuni și șiretlicuri care de care mai de rând.

Nu voia să impună așa ceva femeii pe care atât de tare și îndelungat o doria și deosebit de asta, orgolioasa lady Fergusson s'ar fi învoit vr'odată la așa soi de dragoste?

Îi trebuia departarea bărbatului, libertatea absolută, fericirea luată chiar din casa Betsy, din acea casă unde moralmente era el stăpânul, în mijlocul aceluși lux rafinat care devenise neapărat trebuitor vieții sale.

Cât despre bărbat, meret orb, meret incredințat că luxul acela și maternitatea frivolă erau d'ajuns nevestei sale se deda din ce în ce mai mult la desfrut, condus de Arnold de Preuilly.

Și cu toate astea, nu și petrecea de loc; d'abia se zăpăcia.

Și lucrul cel mai greu pentru dânsul de care une-ori se îngrețoșa, era că trebuia să spună meret minciuni, să dea explicații de întrebuintărea timpului său nu atâta pentru nevasta sa cât pentru servitorii.

În orăș, era tot d'a-una un tovarăș vesel; și i se întâmpla chiar să conducă întreaga bandă, să se ridice până la fanfaronadele lui Arnold și une-ori îi venia în gând lucrurile cele mai ciudate.

Insa întorcându-se acasă târziu, când toți dormiau, viața-i de desfrânări era repede uitată; cum intra pe ușa cea mare a casei, se simțea înghețat.

Din ordinul său, cameristul său nu l'aștepta de cât până la miezul nopții; trebuia deci să se culce fără ajutorul

nimenui; horbocăia prin întunec prin camerele ospelului și, până a nu se urca în camera sa, care era la al doilea etaj—se opria un moment și asculta la ușa camerei nevestei sale. Și când auzia respirația ei liniștită și regulată, rar se întâmpla să nu plângă.

Une-ori, în bunătaea sa nemărginită, era coprins de remușcare.

— E desugător lucru ceea ce fac eu.

Părerea sa de rău era mult mai mare atunci când, întorcându-se de la chef, auzia în camera nevestei sale pe doică, alăptând copilul în vreme ce Betsy asista și dădea sfaturi la această operație.

Betsy, sau că începea să devină o adevărată mamă, sau că voia să și stabilească situația înaintea servitorilor, cerea să fie deșteptată la ceasul când trebuia să se dea țiftă copilului.

Fergusson o asculta dând ordine, apoi se ducea să se culce înduioșat, acuzându-se pe sineși, luând apărarea nevestei sale.

— Mai la urmă acela din noi doi care are mai multă înțelepciune, este dânsa; ea se consacră copilului nostru, își menajează sănătatea pentru Jana noastră, pe când eu...

Și își făcea planuri de înțelepciune.

— Merg prea departe; n'o să mă mai iau după strengarul acela de Arnold.

De oare, ce avea în el o bestie ome-nească ale cărei poște trebuia să le mulțumească, va urma a căuta distracții afară din casă, însă cu rezervă, cu moderația unui om respectabil.

Nici odată n'avea să l' mai vadă cineva de pildă în picioare pe scaun, spunând prostii, aplaudat de cinci-șase desfrânați, sau prinzându-se să bea și bând chiar fără să se oprească nici o clipă, o sticlă de șampanie.

Insa asta fu peirea sa.

Era în el o trebuință imensă d'a avea una și aceiași femeie, de a avea o dragoste conjugală.

Și o strengărită, cunoscută sub numele de Fani Risler, pe jumătate engleză pe jumătate americană care absorbi, fluidificase un mare număr de milioane, observă asta.

Cunoscuse pe Joe printr'o baletistă care îl consolase în curs d'o săptămână de nefericire casnică, și întrebuintă îndată toate mijloacele cerute într'o asemenea impregiurare. Aventură banală care nu merită a fi povestită, atât de comună îi era înscenarea.

Joe fu invitat mai întâi să ia ceaiul la acea domnișoară d'impreună cu ne-evilabilul Arnold și cu alți câți-va tineri destrăbalați. Și numai de cât australianul fu încântat de obiceiurile casei, de eleganța conversației, de corecțiunea servitorilor și stăpânilor.

O amică a Fani bine-voi să i comunice că această distinsă persoană, fiică naturală a unui prinț, pricinuisse mare patimă într'o inimă regală și că dânsa disprețuia pe toți finanțarii Parisului cari puneau la picioarele sale cirezi de vițel de aur.

Aceasta fu întâia destăinuire și ea fu urmată de altele cari mișcară pe Joe.

Fani Risler, momentan strimtorată, avea trebuință să se împrumute cu o sumă mai mare de bani, pentru care voia să lase amanet bijuterii de o valoare foarte mare și de care nu voia să se desfacă, căci le avea cadou de la... și aci prietena făcu un semn foarte tainic.

Această prietenă nu era departe d'a afirma că acele bijuterii fuseseră zmulse dintre petăriile unei coroane.

Afacerea merse strună.

După o lună, Fergusson era amantul Fani Risler; nu ceruse nici măcar să vadă bijuteriile prietărie; ba încă avusesse amabilitatea să i cumpere altele.

Și era pe cale d'a se înmoli în cele mai prostesti, cele mai primejdioase relații, cu toate sfaturile lui Arnold de Preuilly care începuse a fi serios îngrijat de dânsul.

— Ei, pe toți dracii, ia seama, îi zicea dânsul, nu te lăsa să fi prins în mreje... Inchipește-ți când s'o afla că ești te-am condus la dânsa.

Insa Joe nu l' înțelegea și începu să facă și el teorii lui Arnold.

— De unde dracu ai scos că o să mă prind în mreje; îți declar că m'am săturat de petrecerile voastre, de prânzurile voastre gălăgioase, de toate acele aventuri ce amenință tot d'auna a se preface în scandal. Ceea ce m'î trebuie mie când vreau să fac o șgărietură pe contractul de căsătorie, e o amică liniștită, la care să mă duc să'mi fumez țigara.

«Ba încă și luleaua.

Fani îl pusese îndată în largul lui, creându-i acea atmosferă de fericire materială pe care n'o avea acasă la dânsul.

— Dar, miș de bombe, reluă Arnold, dânsa te-a costat mai mult în șase săptămâni de cât toate strengăriile d-tale din curs de șase luni.

Și Joe răspundea cu o adorabilă nevinovăție:

— Vezi, a fost momentan strimtorată, amicul meu; dar asta n'o să se mai întâmple.

Era răpit de cucerirea sa liniștită, de loc incurcătoare și căreia de alt-fel nu l'dădea mai mare importanță ca unei distracții trecătoare și cu care va putea să curme în or-ice zi va voi.

Totuși fu nevoit să observe că cheltuelile de casa ale Fani erau foarte urcate; însă, fiind-că nu se întinla la ea cu nici un alt stăpân de casă, era lucru firesc ca să scoată și să plătească.

Ba încă primi și ideea unei mici serbări pe care dânsa avea s'o dea în onoarea lui, un fel de afșaj al noiei legături.

— Insa să nu fie de cât câți-va invitați, nu l' așa mica mea Fani? Nu'mi place de loc gălăgia.

— Nimeni alții de cât cei intimi, răspunse Fani.

Intimi așa de veseli, de îndrăciți, în cât serbarea, începută la 10 ore jum. seara, dura încă la cinci ore dimineața.

Fani voise să și arate amantul Parisului ce petrece, să dovedească că dânsa era lucrul lui, să aște prin asta generozitatea puternicului milionar.

Și pentru antăia oară de multă vreme, Joe își incurcă toată socotelile și se lăsă să fie biruit de beție.

De multă vreme deja Arnold care în acel moment se ocupa cu aranjarea unei expoziții de tablouri pentru clubul său, o ștersese, căci nevasta sa n'ar fi admis că o comisiune de tablouri să țină ședință până așa târziu. Joe ar fi adormit dacă lumina zilei, trecând printr'un stor, nu i-ar fi isbit ochii.

Atunci dânsul se sculă d'o dată, nu zise nimic mosafirilor care, despărțiți în grupe, spuneau palavre, jucau cărți sau beau șampanie, și plecă. Fani nu l' opri pentru că juca și ea cărți, zicând că vrea să și scoată cheltuielile.

Joe se scobori impleticindu-se și se urcă într'o birjă ce staționa în stradă. Și adormi de-al binelea până ce trăsura să ajungă în fața ospelului său.

Birjarul, un personaj cu fața iluminată de bețură, trebui să se dea jos de pe capra și să l' sgudue zdravăn ca să l' deștepte.

Cu mare greutate Joe se scobori și putu sta drept.

Plăti cursa cu un napoleon și străbătu trotuarul clatinându-se rău și așa zăpăcit în cât, în loc să tragă la ușa ospelului, se găsi lângă o fereastră de sub salonul cel mare.

Auzi atunci un glas de ghiță, d'a-supra 'i:

— A! ai venit în sfârșit.

Joe ridică cu greț capul și zări fața lordului Blingham.

— Cu adevărat, scumpul meu cumnat, am fost curios să știu la ce oră te întorci acasă, zise englezul cu batjocură.

Joe, pe jumătate desbătut, replică:

— Cu ce drept mă rog... Și mai înteu e vina surorii d-tale care...

— Taci, nu vorbi în stradă, scumpul meu domn; intră în casă, am să îți deschid ușa...

— Lasă, nu te supăra că o deschid...

— Mă tem că n'o să nimeresc gaura broaștei, cum n'ai nimerit nici ușa.

Lordul dispăru de la fereastă; iar Joe, foarte necăjit, se repezi spre ușă. Insa acum furia îl orbia; cu adevărat nu nimeria gaura broaștei și avu umilința d'a fi introdus în casă de cumnatul său.

Aceasta zise cu o politeță prefăcută:

— Voiu avea onoarea, peste câte-va ceasuri, când vei fi în stare să vorbești cu mine...

A se citi urmarea în «Universul Literar» de Dumineca viitoare.

UNIVERSUL LITERAR

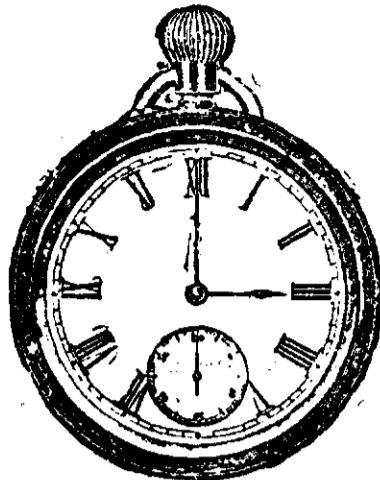
— No. 14 —

Acest cupon se va tăia și se va trimite împreună cu deslegarea, în caz contrar nu se va publica numele deslegătorului.

CASA DE SCHIMB
Nachmias & Finkels

No. 8 în noul palat Dacia-România, strada Lip
scani, în fața palatului băncii Naționale
Cumpără și vinde tot felul de efecte
publice, bonuri, acțiuni, scontează cu
băne și face ori-ce schimb de monezi.

Mare deposit de ceasornice

<NE MAI POMENT DE EFTIN>

Ceasornic de buzunar, de nichel (remontoir)	5.60
Frumoase ceasornice de masă, cu deșteptător.	4.90 și 4.30
Frumoase ceasornice cu deșteptător cu piciorul și cutia cu reliefuri nichelate și aurite, frumoasă podoabă pentru masă, numai lei.	6.50
Un frumos ceasornic remontoir pentru bărbați, metal soarelui, frumos gravat și aurit cu aurul cel mai fin, rursul regulat garantat. Nicl o deosebire de un ceasornic de aur în valoare de lei 150, numai lei.	10.50
Același ceasornic împreună cu un frumos lanț aurit, numai lei.	11.50
Ceasornice de masă cu deșteptător, de lemn sculptat, înălțime 35 centimetri. Aceste ceasornice sunt o adevărată podoabă pentru un salon. Nicl cu 40 lei nu se pot cumpăra în România asemenea ceasornice. Noi le vindem numai cu	15.50
Ceasornice de masă cu deșteptător, formă patrată de aluminiu și metal galben așa zise «Mercur», de o frumusețe și eleganță rară. La vindem cu prețul fabricii.	14.—
Ceasornice remontoir de nichel	9.—
Ceasornice remontoir cu 3 capace frumoase gravate de metal soarelui aurite cu aur cel mai fin, pentru bărbați, cari nu se poate deosebi de un ceasornic de aur veritabil	15.50
Același ceasornic cu un capac, pentru dame	17.—
Ceasornic de argint cu 2 capace frumoase gravate și aurite cu aur cel mai fin, pentru dame. Nicl o deosebire cu un ceasornic care se vinde cu 150 lei.— Bucata numai	21.—
Ceasornic remontoir de metal oxidat cu un capac pentru bărbați	14.50
Același ceasornic pentru dame	16.50
Ceasornic remontoir de metal oxidat zugrăvit cu flori (noutate), pentru bărbați	16.50
Ceasornic remontoir de argint cu 2 capace frumoase gravate, pentru bărbați	19.50
Același ceasornic cu un capac pentru dame lei 19 și cu două capace	20.—
Ceasornic de precizie remontoir (observ. Watch), superior ancrei, de nichel oxidat și de metal alb extra, pentru bărbați	22.50
Frumoase ceasornice de metal oxidat (Calendar-encre) indicând orele, minutele, secunde, zilele, lunile, cât avem ale lunii și fazele lunare, bucata numai	32.—
Ceasornice remontoir (ancră) de aur fin garantat (14 carate) cu 2 capace frumoase gravate pentru bărbați. Mersul regulat garantat, o adevărată ocazie, bucata numai	79.—
Ceasornice remontoir cu 3 capace de aur fin (14 carate garantat) foarte frumoase gravate, forma cea mai nouă, pentru dame	65.—
Același ceasornic cu capace mai grele	79.—
Frumoase lanțuri de oțel pentru ceasornice, 70 bani.	
Același lanțuri aurite sau argintate 90 bani.	
Alte lanțuri mai fine cu lei 1.20, 1.50 și 2 lei bucata.	

Apa de Genova premiată cu 25 medalii la expozițiile naționale și internaționale. Două sau trei picături din această minunată apă, turnate pe o batistă, dau un miros foarte plăcut și foarte suav. Cu opt sau zece picături într-o jumătate pahar de apă, spălându-se gura, risipește mirosul urit, curăță dinții și întărește gingiile. Cu două lingurițe în două pahare de apă, spălându-se cine-va de două ori pe zi, întărește vederea, conservă, întărește și reînflorțe esențială cărnișurile și curăță pielea, face să dispară bulele accidentale și ori-ce pete precum și încrețiturile feței. Pentru băi, o sticlă de din această apă întărește corpul, face să dispară ardoarea și ariditatea pielii, mâncărimea, distruge ori-ce urât miros al nădușelei și produce o stare de bine neexplicabilă. Flaconul mic lei 1.60; mijlociul lei 2.65 și mare lei 5.—De vânzare la adm. ziarului «Universul», Str. Brezoianu No. 11, București și la depozitele de ziare din Craiova, Iași, Brăila și Galați.

Orice tuse vindecată!!!

1 cutie Lei 2.95
4 cutii Lei 10.95

Personale cari tușesc sau sufer de influență, astm, laringită, durere de gât, bronchită, catar, inflamații intestinale, le stătuim a cumpăra renumitele

HAPURI DE CATRAMINA

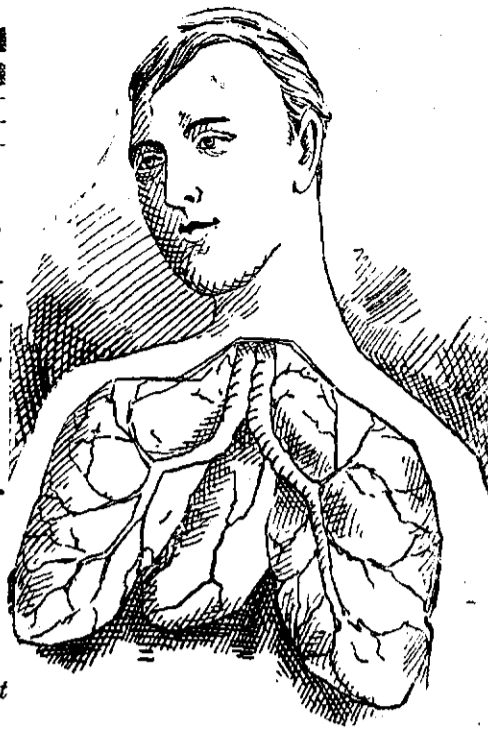
— ale D-rului BERTELLI —
Premiate la 6 congrese medicale și aprobate de consiliul sanitar superior al României și al Italiei

Aceste hapuri vindecă în câteva zile orice tuse și toate boalele de mai sus. — Toate celebritățile medicale întrebunțează cu mare succes Hapurile de Catramină.

De vânzare la Drogheria Centrală M. Stoenscu, Str. Academiei No. 2, București, și la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu» Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, București și la toate farmaciile din țară.

Se vinde cu 2 Lei și 95 bani cutia. Patru cutii, cari se vând numai cu lei 10.95, sunt destule pentru o cură completă.

Toate cutiile ce nu vor avea pe din afară pecetea administr. ziarului «Universul» și pe dinăuntru o instrucție în românește, tot cu pecetea ziarului «Universul», se vor refuză falsificate.

PENTRU BOLNAVI DE PLĂMANI
CASA de SANATATE a D-rului BREHMER

GOERBERSDORF, SILESIA
RECUNOSCUT de 40 de ani cu succese STRALUCITE
Medic-șef Dr. ACHTERMANN, elev al lui Brehmer
Prospecte ilustrate GRATIS prin Administrațiunea Casei de Sănătate

AVIS PENTRU D-ii CONSTRUCTORI de CASE și PROPRIETARI
ATELIER DE ORNAMENTE DE IPSOS
IMPREGNAT și de CIMENT
JOSEF FAUST
DECORAȚIUNI DE FATADE și ODĂI.
BUCUREȘCI
STR. BATERILOR No. 25
EFFECTUEAZĂ
COMANDE ȘI DIN PROVINCIE PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE.

Somiere elastice

cele mai solide, pentru patură, se fabrică în atelierul de țesături de sirmă al lui

LUIGI CAPRARI

107—Calea Griviței—107
Somiera solidă și elegantă născocită de Luigi Caprari a fost premiată cu premiul I la concursul din Târgul Moșilor.

În fabrica aceasta se confecționează grătare, dărmoane speciale pentru alegerea nisipului, petrișului, neghinei și altele.

Impotența Bărbatului și Sterilitatea femeii

(Nepuțina de a face copii), precum și slăbiciunea de memorie, slăbiciunea d'a vedea și d'a auzi, poluțiuni sau pierderi nocturne, flori albe la femei, boalele toate cari provin din prea mult abuz al plăcerilor, se vindecă de sigur întrebunțându-se **GLOBULELE RECONSTITUANTE** ale dr. Taylor, aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia, preparate în marele stabiliment chimic al d-rului Bertelli, din Milan, considerate cu drept cuvânt de dr. Duplais de la Academia franceză ca cel mai reconstituant cunoscut până acum.
Un flacon cu instrucție costă lei 8.50.
De vânzare la Drogheria Centrală Mihail Stoenscu, farmacist, strada Academiei No. 2, București, și la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thüringer, calea Victoriei No. 154, precum și la toate farmaciile din țară.
Adevăratele flacoane cu globule Taylor, vor fi înfășurate sub cămașă cu o instrucție în românește, stampilată cu pecetea administrațiunii ziarului «Universul».

Unt-de-lemn Franțuzesc

calitate superioară, garantat curat de măslină, analizat de d-nu doctor Bernard, litru lei 2.75 și aceeași calitate în tinichea de 1 chilo și 150 de grame lei 2.85. — Calitatea II surat, de măslină, în tinichele de 900 grame, lei 1.80.—De vânzare la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu 11, București.

Toate boalele

— de ficat, stomac și inimă — se vindecă întrebunțându-se **Hapurile vegetale indiane** precum și **Amarul Indian** ale D-rului W. SIMON, preparate în marele stabiliment chimic al D-rului Bertelli, din Milan. Aprobate de consiliile sanitare superioare din România și Italia.

Afară că vindecă gălbănirea, atacurile de veșnic, colica epatică, tumorile la ficat, inflamațiunea spinelui, incuierea de tranzi, disenteria, gastritele catarale, indigestiunile și nepoșta de mâncare, durerile de stomac, durerile de cap, boalele uterine, încetarea periodului, period puțin și întârziat, periodul cu durere, panglică, slăbirea vederii provenind din alterația sângelui și ficatului, nevrosele, palpitații de inimă și idropisia, **Hapurile vegetale indiane și Amarul Indian** sunt și cel mai bun curător al sângelui stricat, în urma boalelor ficatului sau ale efectelor de microbi și miasme palustre (băltoase).
Pilulele indiane costă lei 2.80 și Amarul Indian lei 3.

De vânzare la drogheria centrală Mihail Stoenscu, farmacist, strada Academiei No. 2, București și la farmacia «Ochiul lui Dumnezeu», Victor Thüringer, Calea Victoriei No. 154, precum și la toate farmaciile din țară.
Cutia adevăratelor Hapuri indiane și flaconul cu Amarul Indian vor avea o instrucție în limba română și vor purta pecetea administrației ziarului «Universul». Toate aceste medicamente care nu vor avea instrucțiunea cu pecetea ziarului «Universul», se vor considera ca falsificate, prin urmare nu se poate garanta efectul lor.

MATTONI GISSHÜBLER
APA MINERALA

și care serveste de sute de ani pentru toate boalele organelor respiratoare și de digestiune ale guturailor, stomahului și bēșiceii udului.

Excelent pentru copii, reconvalescent și pentru femeile în pozițiune.
Cea mai bună băutură dietică și răcoritoare.

Heinrich Mattoni, Karlsbad și Viena

CASA DE SCHIMB
„MERCURUL ROMÂN”
MICHAEL EL. NACHMIAS

București, Str. Smârdan No. 15
Cumpără și vinde tot felul de efecte publice, bonuri, acțiuni, losurii permise române și străine, scontează cupoane și face ori-ce schimb de monezi.
Imprumuturi de bani pe depozite de efecte și losurii.
GRATIS ȘI FRANCO.—Ori-cine poate cere un număr de probă din ziarul nostru intitulat «Mercurul Român», care publică Cursul și listele de trageri la sorți ale tuturor bonurilor și losurilor române și străine și imediat se va trimite gratis și franco în toată țara. — A se adresa la casa de schimb Mercurul Român, București, Str. Smârdan No. 15.

Cofetăria „La Inger”

— T. D. CREȚULESCU —
No. 47, Strada Carol I No. 47
Prețuri reduse, eștin de tot!
Dulcețuri fine lucrate cu vanilie Lei 1.60 kilo
Serbeturi diferite, toate gusturile . . . 1.60
Rom englezesc . . . . . 1.50 litru
Rom Jamaică bun. 2.40
Rom Ananas și vanilie 3.20
Rom St. Georges . . . . . 4.—
Rom St. Helena 5.50
Pesmețior fin cu vanilie p. ceață . . . 1.60 kilo
Pesmeț de Brașov . . . . . 2.—
Biscuiți de migdale asort. 3.50
Licheruri: Ananas, Chartreuse, Piperment, Curaçao, Benedictine, Vanilie. . . . . 2.80 litru
Licher Napoleon 1.80
Alas Cumel veritabil 2.40
Cacao Suva a la vanilie. 3.50

— Mare deposit de SPIR rafinat eștin —
Spirț dublu rafinat . . . . . Lei 1.80 litru
Spirț de masină l-a calit. 100 cent. . . 1.80
Spirț de gusturi și de vin.
Rachiuri cu bune gusturi pentru menagiul casei de la 1 fr. litru.
Mastică de Hio veritabilă . . . Lei 3.— litru
Tuică bătrână de 6 ani 1.20
Prăjituri proaspete în fie-care zi 10 bani bucata.
Bomboane proaspete cele mai fine Lei 3.50 kilo.
Șampanie fină franceză și Licheruri.
Toate mărfurile de cofetărie foarte eștine.
Pentru d-nii cafegii și comersanți se fac reduceri din aceste prețuri recunoscute ca eștine.
Rog pe Onor. Public de a vizita acest magazin și a se convinge.
Cu înaltă stimă T. D. CREȚULESCU.

MEDIC ȘI CHIRURG
Z. OTTO

Am onoare a anunța Onor. public și în special Onor. mea cliență că m-am mutat **Calea Victoriei No. 11 (podul Mogoșoaiei)**, unde dau consultații medicale pentru orice fel de boale de la 8—10 ore dimineața de la 2—4 ore după prânz și de la 6—8 ore seara. Tot odată îmi permit a atrage atenția suferinșilor că, cunoscând de aproape toate medicamentele răposatului dr. Drasch precum și metoda sa de tratament, pătimășii cari doresc a fi tratați după metoda demnului dr. Drasch, vor fi tratați astfel.
Boalele secrete la bărbați și femei sunt tratate cu succes sigur după metoda mea.
Tuberculoza (oftic, atax), la începutul ei, dacă nu va fi prea avansată, garantat completă vindecare; o mulțime de acte de mulțumiri stă la dispoziția bolnavilor.
26 (1)

FOARTE MULȚI BANI

Economisește fie-care, care cumpără la jos zisa firmă un costum de haine. Am fost însărcinat a vinde **cât de curând și ieștin**, sezonul fiind deja înaintat, o cantitate mare de **haine gata bărbătești**, foarte excelente, și sunt de aceea în stare a da un astfel de costum complet de **haine bărbătești** franco-România numai

PENTRU 14 FRANCI

și cu aceasta abia este plătit lucrul. Aceste costume care sunt confecționate din stofe bune, durabile, moderne și de modă, în diferite color și deseme, sunt de fasonul cel mai nou și se potrivește ori-cărei statură, sunt bine lucrate și au costat mai mult ca dublu. Ca măsură se cere măsura împrejurul peptului și lungimea pantalonului dintre picioare.—Se expediază contra ramburs. Adresa: Vânzare în comision Appel, Viena I Fleischmarkt. 648

Pomanda Italiană

e un produs serios studiat, un regenerator foarte puternic al părului, ale căreia proprietăți balsamice introducându-se prin porii pielii, întăresc rădăcina părului, împiedică atrofierea bulbilor și face să crească la câte-va săptămâni părul și barba dacă vitalitatea tubului capilar nu e de tot stinsă.
„Pomada Italiană”, afară de aceea că oprește căderea părului și îl curăță de toate murdăriile ca mătreața și altele, ținându-l tot-d-a-una sănătos, moale și lucios, mai are și incontestabila proprietate de a preveni albirea părului. Lei 4.50 flaconul mare.—De vânzare la administrația ziarului «Universul», strada Brezoianu 11, București și la depozitele de ziare din Craiova, Iași, Galați și Brăila.